

Cuprins

Prefață O nouă contribuție la studierea fenomenului totalitar	9
Considerații introductive	23
Capitolul I Societatea deschisă (pluralistă)/ închisă (totalitară)	35
I.1. Societatea deschisă/Societatea închisă în gândirea lui Henri Bergson – Karl Popper – Eric Voegelin.....	35
I.2. Influența filosofiei bergsoniene asupra lui Eric Voegelin	47
I.3. Considerații critice și comparative asupra viziunii lui Bergson și Popper despre societate	53
I.4. Societatea în viziunea lui Karl Raimund Popper	56
I.5. Societatea închisă versus societatea deschisă	56
I.6. Caracteristici ale eticii totalitare/ eticii democratice	59
I.7. Comparație între modelul platonician de societate închisă și modelul totalitar de societate	60
I.8. „Istoricismul și mitul destinului”	64
I.9. Democrație – autoritarism – totalitarism	65
I.9.1. Avantaje	65
I.9.2. Dezavantaje.....	70
I.10. Influența mișcărilor de extremă dreapta asupra evoluției societății europene în perioada interbelică	74
I.10.1. Polarizarea competiției politice.....	79
I.10.2. Radicalizarea actorilor politici	81
I.10.3. Fragmentarea sau fracționarea sistemului de partide	83
I.10.4. Tendințe neregulate de participare politică	83
I.10.5. Instabilitatea guvernamentală	85
I.10.6. Creșterea nivelului violenței politice	86
I.10.7. Politizarea „puterilor neutre”	87
I.11. Victoria fascistă asupra democrației în Italia și Germania ...	89
I.12. Totalitarismul – repere comparative.....	90
I.13. Noi perspective asupra totalitarismului – Pervertirea.....	119
I.13.1. Pervertirea dreptului.....	119
I.13.2. Pervertirea sferei publice în societatea masificată	120
I.13.3. Pervertirea ființei umane	121
I.13.4. Pervertirea creștinismului de către național-socialism	122

I.13.5. Pervertirea modernității în viziunea Hannei Arendt	122
I.13.6. Pervertirea binelui	123
Capitolul II Naționalismul	129
II.1. Teorii despre naționalism	129
II.1.1. Teoria socială clasică – Marx și Engels, Max Weber, Émile Durkheim	129
II.1.2. Teoria socială modernă despre națiune – Talcott Parsons, Raymond Aron, Barrington Moore, Reinhard Bendix	132
II.1.3. Teoria socială contemporană despre națiune – Michael Mann, Eric Hobsbawm, Manuel Castells, Niklas Luhmann, Jürgen Habermas	136
II.2. Precizări conceptuale și semantice despre naționalism	139
II.2.1. Abordarea socio-antropologică a naționalismului	143
II.2.2. Cultura în societatea agricolă	144
II.2.3. Puterea și cultura în organizarea statală agro-alfabetizată	145
II.2.4. Abordarea istoricistă a naționalismului Origini medievale ale naționalismului	147
II.2.5. Tranziția către modernitate a naționalismului	154
II.2.6. Tranziția la epoca naționalismului	156
II.2.7. Modelul Romei	166
II.2.8. Modele ale Evului Mediu	166
Capitolul III Imperialismul Italiei fasciste și al Germaniei naziste	181
III.1. Repere ale interpretării marxiste și liberale a imperialismului	181
III.2. Italia și Germania – de la mitul imperial la proiectul totalitar	187
III.3. Abordări istoriografice ale expansionismului imperialist al Germaniei naziste și Italiei fasciste	191
III.4. Argumente expansioniste ale Italiei și Germaniei (a doua jumătate a secolului al XIX-lea – Primul Război Mondial). Iredentismul	196
III.5. Expansiune continentală versus expansiune colonială. Imperialism formal versus imperialism informal	199
III.6. Denaturarea argumentului iredentist	202
III.7. Revizionismul Italiei și Germaniei	211
III.8. Politicile revizioniste ale Italiei	213

III.9. Revizionismul german	216
III.10. Imperialismul colonial și continental al Italiei fasciste	222
III.11. Fundamentele ideatice ale imperialismului german. <i>Lebensraum</i> și <i>Weltpolitik</i>	230
III.12. Imperialismul nazist – abordări teoretice.....	235
III.13. Contribuția lui Hitler la imperialismul nazist	239
Capitolul IV Militarism și fascizare	259
IV.1.1. Războiul ca instrument al justiției umane și divine (problema morală).....	263
IV.1.2. Războiul ca instrument de politică externă (problema internațională)	264
IV.1.3. Războiul ca instrument de politică internă (problema constituțională).....	264
IV.1.4. Repere ale contextului istoric și social al militarismului.....	265
IV.2. Variante de militarism	269
IV.2.1. Militarismul marilor puteri.....	269
IV.2.2. militarismul din Lumea a Treia	269
IV.3. Relația dintre militarism și capitalism. Câteva teorii despre relația dintre militarism și capitalism	270
IV.4. Militarismul – factor favorizant al fascizării Europei centrale și occidentale	271
IV.5.1. Ascensiunea Fascismului	275
IV.5.2. Italia fascistă – economie și societate	284
IV.6. Germania.....	290
IV.6.1. Evoluții preliminare ale Republicii de la Weimar până la instituirea regimului nazist	290
IV.6.2. „Noaptea Cuțitelor Lungi”	294
IV.6.3. Statul și societatea sub regimul nazist – caracteristici generale.....	294
IV.6.4. Militarizarea tineretului.....	298
IV.6.5. „Noaptea de Cristal” (<i>Kristallnacht</i>)	301
IV.6.6. Reacția creștină la național-socialism	301
IV.6.7. Politica economică a celui de-Al Treilea Reich.....	302
IV.6.8. Politica externă (1933 - 1939)	305
IV.6.9. Câteva repere ale Holocaustului nazist	309
IV.7. Studii de caz (Austria, Ungaria, România)	313
IV.7.1. Austria	313

IV.7.2. Ungaria	319
IV.7.3. România. Factori determinanți ai apariției totalitarismului de dreapta în perioada interbelică	326
IV.7.4. Liga Apărării Naționale Creștine	332
IV.7.5. Mișcarea legionară.....	334
IV.8. Spania	338
IV.8.1. Regimul generalului Franco (1939-1975) – caracteristici generale	347
IV.9. Portugalia	350
IV.10. Fascismele franceze.....	367
IV.10.1. Antecedente	368
IV.10.2. Ligile și tentația fascismului	371
IV.10.3. Colaboraționismul sau fascinația nazismului	374
IV.10.4. Vichy sau reacțiunea triumfalistă și fascizantă	379
IV.11. Fascismul în Marea Britanie	381
IV.12. Fascizarea Europei occidentale	388
IV.13. Fascismul în Croația	391
IV.14. Dictaturile militare fascizante.....	392
Considerații concluzive	397
Anexă Interpreți ai totalitarismului	407
Bibliografie.....	465
Indice de nume	510